

The Commissioner of Income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc, (Dhillon, J.)

ਦੂਜੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸਯੋਗ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ੀਮਤੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਜੋ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੀ ਐਸ. ਜੀ

ਪੱਤਰ ਪੋਸਟ ਅਪੀਲ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਜੇ. ਜੇ.

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਜੰਮੂ
ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪਟਿਆਲਾ,
ਆਦਿ।—ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ, ਆਦਿ।, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਲੈਟਰਸ ਪੋਸਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 244 ਆਫ 1972

22 ਨਵੰਬਰ 1972

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XLIII)— ਧਾਰਾ 132— ਅਧੀਨ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ— ਕਦੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ—“ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ”, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 132(1) ਵਿਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ —ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ—ਕੀ ਵਿਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ—ਕੀ ਸੀਮਤ—ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨ—ਉਸ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਰੰਟ—ਕੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ—ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੇਖ—ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀ—ਕੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹੀ—ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ—ਕੀ ਪੱਖਪਾਤੀ-ਧਾਰਾ 132(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼— ਕੀ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (1898 ਦਾ ਐਕਟ V)—ਸੈਕਸ਼ਨ 46 ਅਤੇ, 5i—ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ—ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 132(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਜਾਂ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132(1) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪੈਸਾ, ਸਰਾਫਾ, ਗਹਿਣੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪੈਸਾ, ਸਰਾਫਾ, ਗਹਿਣੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਆਰਟੀਕਲ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਜੰਗੀ ਰੈਂਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰੇ।

ਆਈ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ "ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ" ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਆਦਿ ਹਨ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕਿਹੜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਆਦਿ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਕਤ ਪੈਸਾ ਆਦਿ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀ। ਨਿਰੀਖਣ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸੀਮਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖ ਲੁਕਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਹ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਲੇਖ ਰੱਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। , ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ "ਖੋਜ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਛੁਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ। "ਖੋਜ" ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਰਥ ਵਿਚ। ਇਸ ਲਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਪਤਾ ਹੋਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਬਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੇਖਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇੱਕ ਸੰਜੀਦਾ ਢੰਗ ਨਾਲ

The Commissioner of Income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc.,
(Dhillon, J.)

ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੀ ਮਾਯੂਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। , ਇਸ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।' ਜਦੋਂ ਇਸ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਕ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132(5) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 132(9) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲੇਖਾ-ਬੁੱਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਪੀਆਂ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਧਾਰਾ 132 (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ।) .

i

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤੋਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਟਾਇਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਤੇ ਸੀਵਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਭ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਤਰ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ

ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪੱਤਰ ਪੋਸਟ ਅਪੀਲ। ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਦੁਆਰਾ 1971 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਨੰਬਰ 4106 ਵਿੱਚ 25 ਮਈ, 1972 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਸ ਪੋਸਟ ਦਾ ਐਕਸ।

ਡੀ.ਐਨ. ਅਵਸਥੀ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਬੀ, ਐਸ. ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਪੀਲ ਲਾਂਟਸ ਲਈ।

ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਲਈ ਜੀ.ਆਰ.ਸੇਠੀ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੇ.ਐਨ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ।

ਨਿਰਣਾ

ਵਿੱਲੋ, ਜੇ-ਇਸ ਲੈਟਰਸ ਪੋਸਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਖਿਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) 6 ਅਗਸਤ, 1971 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਤੋਂ ਇਕ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਇਕ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਅਬੈਸਡਰ ਕਾਰ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਸਮੱਗਲਰ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਸਨ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੱਗਲਰਾਂ ਕੋਲ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਕਤ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਥਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਬੰਕੇ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ। ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਜਲੰਧਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਕਾਰ ਨੰਬਰ ਪੀ.ਐਨ.ਓ.-3070 ਅਬੈਸਡਰ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਆਈ। ਕਾਰ ਨੂੰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ, ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਸਨ। ਕਾਰ ਚਾਲਕ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੈਗ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਛੋਟਾ ਬੈਗ ਉਸਦੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ? ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੱਡੇ ਬੈਗ 'ਚ 2000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਸਨ। 1,61,000 ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਸਨ। ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਸੱਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਵੇਂ ਸੀ, ਪਰ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਫਿਰ ਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲੈ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਨਾਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੋਲੋਂ 1,61,000 ਰੁਪਏ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਲਵੰਤ

The Commissioner of Income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and
Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc,
(Dhillon, J.)

ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜੋ ਵੀ ਤੱਥ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

(3) ਸ੍ਰੀ ਨੱਥੂ ਰਾਮ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਥਾਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ; ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ

The Commissioner of Income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc.
(Dhillon, J.)

ਫਰਮ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਫਰਮ ਮੈਸਰਸ ਸ਼ਿਵ ਆਇਰਨ ਟਰੇਡਰਜ਼, ਟਾਂਡਾ ਰੋਡ, ਜਲੰਦੂਰ ਸਿਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫਰਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੈ: -

(1) ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਅਗਰਵਾਲ, ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ	...	50	ਫੀਸਦੀ ।
(2) ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ,	ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਭਰਾ	...	25 ਫੀਸਦੀ
(3) ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ		...	25 ਫੀਸਦੀ ।

ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫਰਮ ਮੈਸਰਸ ਕੱਤਕ ਰਾਮ- ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ, ਟਾਂਡਾ ਰੋਡ, ਜਲੰਦੂਰ ਦਾ ਵੀ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹਨ: -

(1) ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਅਗਰਵਾਲ, ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ	...	76 ਫੀਸਦੀ।
(2) ਸਿਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਾਸ		12 ਫੀਸਦੀ
(3) ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ	...	12 ਫੀਸਦੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਫਰਮਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਥਾਨ ਟਾਂਡਾ ਰੋਡ, ਜਲੰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਫਰਮਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਮੈ. ਸ਼ਿਵ ਆਇਰਨ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਅਤੇ ਐੱਮ. ਕੱਤਕ ਰਾਮ- ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ, ਜਿਸ ਦਾ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਸਾਥੀ ਹੈ।

(4) ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਬ੍ਰਾਂਚ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ.ਚੀਮਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ, ਜਦੋਂ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਆਇਆ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ, 6 ਅਗਸਤ, 1971 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12.30 ਵਜੇ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਸ਼੍ਰੀ ਚੀਮਾ) ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖਿਆ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਿੰਨ ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, -ਅਧਿਕਾਰਤ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਆਰ. ਗੁਪਤਾ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਪੁਰ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਥਾਣਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ,

ਜੇ ਵਾਰੰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ। ਟਾਂਡਾ ਰੋਡ, ਜਲੰਦੂਰ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨੱਥੂ ਰਾਮ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੀਜਾ ਵਾਰੰਟ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਤਲਾਸ਼ੀ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਰਾਜ ਚੌਪੜਾ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਤਿੰਨੋਂ ਵਾਰੰਟਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਜਲੰਧਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਬੰਧਤ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਨ।

(5) ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਆਰ. ਗੁਪਤਾ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਦੂਰ, ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ। 1,61,000, ਜੋ ਕਿ ਐਸ.ਐਚ.ਓ., ਥਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਟੇਬਲ ਤੇ ਪਈ ਸੀ, ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ। ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬੈਗ ਵਿਚ ਪਈ ਬਹੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੰਗਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਡਰਾਈਵਰ, ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਗੰਗਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਹਨ- 'ਬੀ', 'ਸੀ' ਅਤੇ 'ਡੀ' ਕ੍ਰਮਵਾਰ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਤ 8.00 ਵਜੇ ਰੁੱਕਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 8.05 ਵਜੇ ਥਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਧਾਰਾ 411, 413 ਅਤੇ 414 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਐਕਟ, 1947 ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1957 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4, 5 ਅਤੇ 6। ਇਸ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ-ਐਲ' ਵਜੋਂ ਨੱਥੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਦੋ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਵਾਰੰਟਾਂ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਏ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਇਸਲਈ, ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(6) ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਫਿਰ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। .

The Commissioner of Income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc.
(Dhillon, J.)

(7) ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ 19 ਅਕਤੂਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਧਰ (ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਆਰ. ਗੁਪਤਾ) ਵੱਲੋਂ ਥਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੀ ਹਦੂਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 20 ਅਕਤੂਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਨੱਥੂ ਰਾਮ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ 22 ਅਕਤੂਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ 22 ਅਕਤੂਬਰ, 1971 ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨੱਥੂ ਰਾਮ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਵੀ. ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਨੱਥੂ ਰਾਮ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 8,53,190.00 ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਸਮੇਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਸੀ। 1,73,000.00 ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। 7,55,932.00 ਉਸਨੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੀ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ 1,61,411.00, ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਬਤ, ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵੀ ਜਦੋਂ ਥਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੀ ਹਦੂਦ ਅੰਦਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਏ. ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 411 ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਹੈ। 1,61,411.00

(8) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਸੀ। ਦੋ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ, ਮੌਤੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਵੈਟਿਵ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਅਫਸਰ, ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਂਡ ਕਸਟਮਜ਼, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੂਜੇ ਨੇ ਲਕਸ਼ਮੀਪਤ ਚੌਰਾਰੀਆ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ। v. ਕੇ.ਕੇ. ਗਾਂਗੁਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਟਰੈਫਿਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ, ਵਾਰੰਟ

(1) (1971) 80 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 418.

(2) (1971) 82 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 306.

ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਲਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ: -

“ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। , ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਪਏ ਸਨ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। 1,61,000 ਅਤੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਜਾਂ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਐਕਟ।”

(9) ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1,61,000 ਰੁਪਏ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਰਕਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਥਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ।

(10) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (9) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹੀ ਤੋਂ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਅਤੇ ਕਾਪੀਆਂ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

(11) ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੁਣ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਨੇ ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ: -

The Commissioner of Income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc, (Dhillon, J.)

(1) ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 132(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(2) ਇਹ ਸਿੱਧ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੋਲ ਰਕਮ ਅਤੇ ਬਹੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਾਤਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

(3) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਜਿਸ ਲੇਖ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਲੁਕਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਸਿੰਗਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਮੌਤੀ ਲਾਈ ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮੀਪਤ ਚੌਰਾਰੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (ਸਟਿਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਆਮਦਨ-ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਪਰੋਕਤ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

- (4) ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਅਤੇ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖਾਤਾ ਬੁੱਕ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(12) ਹੁਣ, ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬਿੰਦੂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ।

(13) ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

“132. ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ: -

- (1) ਜਿੱਥੇ ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ-
- (i) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1922 (1922 ਦਾ XI), ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 131 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸੰਮਨ, ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਇੰਡੀਅਨ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ, ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਜਾਂ
- (ii) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ,

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪਟਿਆਲਾ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ, ਆਦਿ।

(ਢਿਲੋਂ, ਜੇ.)

ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-, ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 (1922 ਦਾ XI), ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨਾ, ਜਾਂ

- (iii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪੈਸਾ, ਸਰਾਫਾ, ਗਹਿਣੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪੈਸਾ, ਸਰਾਫਾ, ਗਹਿਣੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 (1922 ਦਾ XI), ਜਾਂ ਇਹ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ),

ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ, ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨਿੰਗ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ-

- (i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਰੇ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ ਕਿ "ਖਾਤਾ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪੈਸਾ, ਸਰਾਫਾ, ਗਹਿਣੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ;
- (ii) ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ, ਬਕਸੇ, ਲਾਕਰ, ਸੇਫ, ਅਲਮੀਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਿਸੈਪਟਕਲ ਦਾ ਤਾਲਾ ਤੋੜੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ

' ਉਪਲੱਬਧ;

- (iii) ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਤਾ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪੈਸੇ, ਸਰਾਫਾ, ਗਹਿਣੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ;
- (iv) ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪਛਾਣ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾਓ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਜਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਬਣਾਓ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣਾ।
- (v) ਅਜਿਹੇ ਪੈਸੇ, ਸਰਾਫਾ, ਗਹਿਣੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਦਾ ਨੋਟ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ।

(2) * • ** —

(14) ਇਸ ਭਾਗ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੀਖਣ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ.

ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪੈਸਾ, ਸਰਾਫਾ, ਗਹਿਣੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਹੈ। ਪੈਸਾ, ਸਰਾਫਾ, ਗਹਿਣੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਪੈਸਾ ਆਦਿ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਇਹ ਪੈਸਾ ਆਦਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬੰਦ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਧਨ ਆਦਿ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪੈਸਾ ਆਦਿ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

(15) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਣਦੱਸੀ ਰਕਮ ਸੀ। ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੋਲ ਰਕਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਉਕਤ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਨੋਟ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ? ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ. ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੈ, ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਬੀ.ਵੀ.ਥਾਜ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਅਣਪਛਾਤਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਗਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਥਾਣੇ ਤੋਂ ਹੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸੀ। ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ* ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪਟਿਆਲਾ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ
ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ, ਆਦਿ।

(ਵਿਲੋ, ਜੇ.)

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੂੰ
ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਨੋਟ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ : -

“ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ
ਮੁੰਦਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ
ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। 1,61,000.00 ਸ੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ
ਅਗਰਵਾਲ, ਟਾਂਡਾ ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ
ਪੈਸੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਜਾਂ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ,
1961 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਹਨ
ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੋਲ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ
ਆਮਦਨ ਕਰ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਲਈ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ
ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ, ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਆਰ. ਗੁਪਤਾ, ਸ੍ਰੀ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਰਾਜ ਚੋਪੜਾ, ਇਨਕਮ
ਟੈਕਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ
ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, 112 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ
ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਟੈਕਸ ਨਿਯਮ, 1962.

ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ
ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਾਧਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ। ”

(16) ਇਸ ਨੋਟ ਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ਼ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜਦਕਿ ਇਸ ਨੋਟ
ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਲਿਖਿਆ
ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਨੇ ਇਨਕਮ
ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ. ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ
ਅਗਰਵਾਲ ਵਾਸੀ ਟਾਂਡਾ ਰੋਡ, ਜੁਲਨਦੂਰ ਕੋਲੋਂ 1,61,000 ਰੁਪਏ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ
ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੋਟ ਵਿਚ ਵਪਾਰਕ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਂ
ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫਰਮਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੋਲ ਇਸ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ
ਕਬਜ਼ਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ | ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਣਦੱਸਿਆ ਪੈਸਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ, ਵਿੱਚ

ਮੇਰੀ ਰਾਏ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਾਕਤ ਦੇ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਕਤ ਨੋਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਥਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਸਗੋਂ ਟਾਂਡਾ ਰੋਡ, ਜਲੂਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਦੋ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਉਕਤ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਅਹਾਤਾ। ਜੇਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੌਣ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕਿਸ ਫਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦਾ ਕਿਸ ਫਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦਾ ਕੀ ਰੁਤਬਾ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਸੀ। ਇਹ ਫਿਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨਾਲ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਸਕੇ। 1,61,000.00 ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀ ਹੋਈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੋਲ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਣਗੇ। ਕੇਸ.

(17) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰੀਪੋਰਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਇਸ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਖੁਦ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰੀਪੋਰਟ 'ਚ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਚੀਮਾ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਨੋਟ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਿੱਟ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਨੋਟ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਚਿੱਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪਟਿਆਲਾ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ, ਆਦਿ।
(ਵਿਲੋ, ਜੇ.)

ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਕਮ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਰੈਕੋਰਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਇਸ ਰੈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨੋਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਫਰਮਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੀਪੋਰਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚਲੀ ਰਕਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਸੀ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ. ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਜਾਂ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਧਾਰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਭੁੱਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤੱਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ।'

(18) ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਦਾਲਤੀ ਟੀਨ 1 ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ 'ਪਾਵਰ' ਵਜੋਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਮਜੀਭਾਈ ਕਾਲੀਦਾਸ ਬਨਾਮ ਆਈ.ਜੀ. ਦੇਸਾਈ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ: -

“ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (I)(c)(ii ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ^ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਰੀਖਣ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਤਾਂ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਸਾ, ਸਰਾਫਾ, ਗਹਿਣੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ

(3) (19T1) 80 ITR 721.

ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ

ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨਿਰੀਖਣ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਆਧਾਰ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨੇ ਜਾਂਦੇ ਮੰਨਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਖੇਤਰ ਹੁਣ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਹੁਣ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 341 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਸਮੀਕਰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਐਸ. ਨਰਾਇਣਪਾ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (4) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ :

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਚੰਗੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਗਠਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਬੰਧ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਾਹਰੀ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭਾਗ ਦਾ ਉਦੇਸ਼. ਇਸ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ 'ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ' ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

ਬੋਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ (5) ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਿਹਾ :

'ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਾਏ ਦਾ ਗਠਨ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈ ਪਰ ਸਾਇਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ

(4) (1967) 63 ITR 219^

(5) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 295.

The Commissioner of income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc.
 ■(Dhillon, J.)

ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ . ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਦੀ ਬਣਾਉਣਾ. ਇੱਕ ਰਾਏ, ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ , ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਤਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੀ ਹਨ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੁਰਾਗ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ , ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਣ ।'

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੇਲਟ ਜੇ ਨੇ ਵੀ ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ: -

ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਬਦ, 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਜਾਂ 'ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ', ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਉਸਾਰੀ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਂਦੇ ਕਿ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਜਾਂ 'ਰਾਇ' ਮਨੋਰੰਜਕ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਪੜਤਾਲ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਜਾਂ 'ਰਾਏ' ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਰਡ ਰੈੱਡਕਲਿਫ ਅਤੇ ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਜਿਥੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।'

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਂਚ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆ ਸਕੇ, ਸ਼ਕਤੀ ਮਾੜੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਹੇਗੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਗਠਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਇਸ ਲਈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਿਖਾਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ, ਭਾਵੇਂ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੰਕਲਪ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਹਰਮੁਖੀਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(19) ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਪੈਸਾ ਆਦਿ ਹੈ, ਜੋ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਣਜਾਣ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ

ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ, ਪੈਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਆਦਿ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਕਤ ਪੈਸਾ ਆਦਿ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀ। ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ 'ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਤਜਰ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ, ਜੋ ਸੀ. ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ 1,61,000, ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਰਕਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੀ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਚ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(20) ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਸਰਚ ਵਾਰੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੋਲ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਸੀ। 1,61,000 ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਚ ਵਾਰੰਟ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸਰਚ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਰਕਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਉਕਤ ਰਕਮ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਕਤ ਰਕਮ ਕਿਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਤ 8.05 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਕਮ ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਦਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਅਤੇ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਭਾਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ

The Commissioner of income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc.
 ■(Dhillon, J.)

ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਅਬੈਸਡਰ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਲੁਟੇਰੇ ਧੰਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਥਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਨੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ। 1,61,000.00 ਫਿਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਰ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਦਰਅਸਲ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਤ 8.00 ਵਜੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਰੁੱਕਾ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ 8.05 ਵਜੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਤੋਂ 1,61,000.00। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਜਲੰਧਰ, ਥਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੀ ਹਦੂਦ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਗਏ ਤਾਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਗੰਗਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਜੋ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦਾ ਸਾਥੀ ਸੀ, ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਹੈ। ਗੰਗਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ 'ਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਵਾਲਾ ਬੈਗ ਅਤੇ 'ਅਕਾਊਂਟ-ਬੁੱਕ' ਵਾਲਾ ਬੈਗ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਰ 'ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਡਰਾਈਵਰ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਐਨੈਕਸਰ 'ਸੀ' ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਬੈਗ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਏ ਹਨ। ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ 'ਡੀ' ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਤੋਂ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਬੈਗ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬੈਗ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਗੰਗਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਕਰ ਸਕੇ। ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੱਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

(21) ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਚੈਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਉਦੋਂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੋਲੋਂ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। 1,61,000.00 ਆਖਰਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 411, 413 ਅਤੇ 414 ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਐਕਟ, 1947 ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1957 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4, 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ

ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਅਤੇ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਪੁਲਿਸ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੂਹੇਗਾ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਬਚਨ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਦੋ ਬੈਗ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਲੈ ਗਏ ਤਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ.

(22) ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 60 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ, ਲੈਣ ਜਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭੇਜਣ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੇਸ, ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਜਦੋਂ ਟਰੈਫਿਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ

ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ, ਉਸਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 60 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ। ਦਰਅਸਲ, ਉਹ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਰਮਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਉਸਨੂੰ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਅਤੇ ਹਿਸਾਬ - ਕਿਤਾਬ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਹ ਖੋਜ ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਵਾਪਸ ਪਟਿਆਲਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 9 ਅਗਸਤ, 1971 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖਿਆ:-

“ਜਲੰਦੂਰ ਸਰਵਸ੍ਰੀ ਗੁੱਜਰ ਮੱਲ ਅਤੇ ਜੀ.ਐਸ.ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡੀਆਈਜੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੈਸੇ ਸਾਡੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਗਏ।

ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 'ਇਹ ਰਕਮ ਅਤੇ ਖਾਤਾ-ਬੁੱਕ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਵਿਭਾਗ। ਜੇਕਰ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖਾ-ਬੁੱਕਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ

The Commissioner of income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and
Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc.
■(Dhillon, J.)

ਹੈ, ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਡੀਆਈਜੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਚ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕੋਲ ਇਹ ਰਕਮ ਅਤੇ ਖਾਤਾ-ਬੁੱਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀਆਈਜੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਰੋਕ ਦੇ ਉੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਫੜ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਆਰ. ਗੁਪਤਾ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(23) ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ *ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ-ਸਰਦਾਰ ਲੀਨਾਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (6)* ਉੱਤੇ ਮੁੱਖ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਨ। ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਅਤੇ ਖਾਤਾ ਬੁੱਕਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੋਲ ਰਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਣ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੀ. ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ *ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।* ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੂਜਾ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਿਨਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਤੱਤ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੰਨੀ ਟ੍ਰਿਝਤਾ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ

ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਹੋਰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ

(6) ਏਆਈਆਰ 1970 ਬੰਬ. 79.

ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਦੇ ਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਹੀ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਪੁਲਿਸ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ। ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੁਰੰਤ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੋਡ, ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਖੁਦ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਕੋਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੀਵਿਯਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਭ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਬੁਨਿਆਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਡੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਧੰਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਤੱਥ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਸ (ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ) ਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ। 1,61,000.00 ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਥਾਣੇ ਲੈ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਦਿਨ ਰਾਤ 8.05 ਵਜੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ। ਕੇਵਲ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਰ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੀ ਅਤੇ

The Commissioner of income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and
Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc.
■(Dhillon, J.)

ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ।

ਦੋਵੇਂ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਹਿਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਰੁਪਏ 411.00, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਏ ਸਨ। ਰੁਪਏ ਦਾ 1,61,000 ਅਤੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਬੈਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (6) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਥਾਰਟੀ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(24) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਰਕਮ ਅਤੇ ਅਕਾਊਂਟ ਬੁੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਅਤੇ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਰਕਮ ਅਤੇ ਅਕਾਊਂਟ ਬੁੱਕ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਚੰਦਰ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਇਸ ਲਈ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਅਤੇ 'ਖਾਤਾ ਕਿਤਾਬਾਂ' ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਚ ਵਾਰੰਟ 'ਚ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਤੇ ਖਾਤਾ ਬੁੱਕ ਅਸਲ 'ਚ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ।

(25) ਸ੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਦੀ ਤੀਜੀ ਬਹਿਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਹੋਣ। ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਿਅਾਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕੋਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੇ ਇਹ ਛੁਪਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਝੂਠ ਹੈ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ 'ਏ' ਦੇ ਕੋਲ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਅਣਦੱਸੀ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਹੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਸੂਚਨਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਹੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਸਹੀ ਰਕਮ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਖੋਜ ਅਤੇ

The Commissioner of Income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and
Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc.
(Dhillon, J.)

ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਰਕਮ, ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜਗ੍ਹਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਚੰਗੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਝਾਤ ਮਾਰਨ ਨਾਲ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖ ਲੁਕਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਹ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਲੇਖ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਖੋਜ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਛੁਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼। "ਖੋਜ" ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਰਥ ਵਿਚ। ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਮੌਤੀ ਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (1) (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਠਕ ਜੇ., ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅਕਾਊਂਟ-ਬੁੱਕਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮਾਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਕੋਲ ਪਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਲਈ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਇਸਲਈ, ਕੋਈ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਤਹਿਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਸਟਮ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਵਿਭਾਗ, ਉਚਿਤ ਮੰਗ 'ਤੇ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨੇ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਸ ਤਰਕ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਚੈਪਟਰ XIII, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਸਟਮ ਐਕਟ, 1962 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 100 ਪੀਐਫ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਤਲਾਸ਼ੀ, ਜ਼ਬਤ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ XIV ਮਾਲ ਅਤੇ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਅਤੇ ਥੋਪਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਕਸਟਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 110 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2)! ਐਕਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਲ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 124 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਮਾਲ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਮਿਆਦ ਹੋਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਸਟਮ ਅਥਾਰਟੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੇ ਅਧਿਆਇ XIII ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਬਤ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਉਕਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਉਹ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਸਟਮ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ, ਜੋ- ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਵਿਧੀ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰਕੇ। ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਸਟਮ ਅਥਾਰਟੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵੀ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਕਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅਕਾਊਂਟ ਬੁੱਕ ਇੱਕ ਮੰਗ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਜੇਕਰ ਮਾਲ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 523 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਸਮਾਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਵਿਧੀ. ਜੇਕਰ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਅਤੇ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 411/413/414 ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਐਕਟ, 1947, ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1957 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4, 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹੀ ਕੇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਵਸਤੂਆਂ ਬਾਰੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ

The Commissioner of income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and
Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc.
■(Dhillon, J.)

ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਬਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀ-ਸਬੰਧ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਕਤ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਨਕਮ-ਟੈਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੂਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰੱਖਣ ਲਈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦਾ 132, ਜੋ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਜੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਗੈਰਵਾਜ਼ਬ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸੈੱਟਾਂ ਨੂੰ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏਗਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਹੇਠ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132, ਜੋ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132, ਉਹਨਾਂ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੀ ਮਾਯੂਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ - ਆਮਦਨ-ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 69-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(26) ਐਨ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਾਏ ਗਏ ਸਿੱਟੇ: ਗੁਲਾਟੀ ਜੇ. ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਲਈ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 132 ਅਤੇ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਦੌਲਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਕਾਲੇ ਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਦੌਲਤ ਕਿਸੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਹੋਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 112 ਜਾਂ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਦੌਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੜਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਬਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਦੌਲਤ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸਲ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਦੌਲਤ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਜਨਤਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69-ਏ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਦੌਲਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲੇਖ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੋਰ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਿਵੇਂ ਜਾਂ ਦੂਜੇ/ਉਲੇਖ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 69-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 6 ਅਗਸਤ, 1971 ਨੂੰ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਤੋਂ 1,61,000/- ਰੁਪਏ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੇਕਰ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਮਦਨ ਕਰ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 69-ਏ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ

ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਜਾਂ ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਟੈਕਸ ਐਕਟ
 The Commission of Income Tax, Punjab, Jammu and Kashmir and
 Chandigarh at Patiala etc. v. Ramesh Chander, etc.
 (Dhillon, J)

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਲਈ, ਅਤੇ
 ਜੇਕਰ ਇਹ ਥਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਕਮ ਦਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
 ਅਤੇ ਇਹ ਅਣਦੱਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਆਮਦਨ, ਇਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
 ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੂਲੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਰਮੇਸ਼
 ਚੰਦਰ ਦਾ ਚਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ
 ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਈਮਾ ਜੇਡ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਉਸ ਨੂੰ
 ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਮੇਸ਼
 ਚੰਦਰ ਇਸ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69-ਏ
 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਕਮ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ
 ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ
 ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਣਦੱਸੀ ਦੌਲਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ
 ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਣਦੱਸੀ ਦੌਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ
 ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ
 ਅਜਿਹੀ ਅਣਦੱਸੀ ਦੌਲਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ
 ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ -
 ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਸ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਣਦੱਸੀ ਦੌਲਤ ਦੇ
 ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਤੱਥ ਬੇਕਾਬੂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ
 ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਜਿਸ ਲਈ
 ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਖੇਪ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਇਹ
 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ
 ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
 ਜੇਕਰ ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟੈਕਸੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ
 ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਅਤੇ: ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਕਤ ਆਮਦਨ ਕਰ
 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ
 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ
 ਸਨ, ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਰ ਅੰਤਮ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ' ਦੀ ਧਾਰਾ
 132 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਵਾਰੰਟ
 ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਣਦੱਸੀ ਦੌਲਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ
 ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ
 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
 ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਅਜਿਹੇ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(27) ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਆਰ. ਗੋਮਜ਼, ਸੁਪਰਡੈਟ (ਰੋਕਥਾਮ) ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨਾਗਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ, (7) ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੋਜ ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਬੁੱਕਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਸਟਮ ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਜੰਗੀ ਰੈਂਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਖਾਤਾ ਬੁੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਹੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜੇ ਆਰਟੀਕਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੁਕੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਕੋਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਜੰਗੀ ਰੈਂਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਗਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਤਾ ਬੁੱਕ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਸਟਮ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਸਟਮ ਅਥਾਰਟੀ ਉਹਨਾਂ ਅਕਾਊਂਟ-ਬੁੱਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ।

(28) ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਾਪੀਆਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਨਿਚੋੜ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਊਂਟ ਬੁੱਕਾਂ ਤੋਂ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 6 ਅਤੇ 8 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ, ਜਿਸਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ Annexure *L' ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ 8 ਸਤੰਬਰ 1971 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਅਕਾਊਂਟ ਬੁੱਕਾਂ ਤੋਂ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

(7) AIR 1966 SC 1209.

The Commissioner of income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc.
 ■(Dhillon, J.)

ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇਖਣ ਲਈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਉਕਤ ਲੇਖਾ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 20 ਅਕਤੂਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਪਰ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ 132(5) ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ 22 ਅਕਤੂਬਰ 1971 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ। ਡਬਲਯੂ.ਜੇ.ਟੀ. ਪਟੀਸ਼ਨ, ਕਾਪੀਆਂ-ਜੈਡ ਦੇ ਐਕਸਟਰੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਗਲਤ ਹੈ.. ਮੁਲਾਂਕਣ- ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ -8 ਅਕਤੂਬਰ 1971 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ: ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ 22 ਅਕਤੂਬਰ 1971 ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ, ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਇਕ-ਦੋ ਦਿਨ ਲੱਗੇ ਹੋਣ। ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅੰਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਪੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀਆਂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹਿਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਿਮ ਆਰਡਰ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਕਾਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। 1,61,000.00, ਜੋ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਕੋਲ ਨਕਦੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਰੁਪਏ. 8,53,190.00, ਜੋ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132-ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਵ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੀ, ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਖੋਜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ (5) ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ

The Commissioner of income-tax, Punjab, Jammu and Kashmir and Chandigarh at Patiala, etc. v. Ramesh Chander, etc.

■(Dhillon, J.)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਤਾ-ਬੁੱਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਚੋੜਾਂ ਅਤੇ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦਾ।

(29) ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਕਿ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਜ਼ਬਤ ਹੋਣ ਦੇ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਤਾ-ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ 90 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ। ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਜ਼ਬਤੀ ਤੋਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਨਵਾਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 'ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ, ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ, ਵੈਧ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ: ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। , ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (11) ਅਤੇ (12) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ। ਇਸ ਲਈ, ਬੋਰਡ, ਆਪਣੇ ਅਥਿਤਿਆਰ ਵਿੱਚ, ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਆਰਡਰ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪਟਿਆਲਾ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ, ਆਦਿ।
(ਵਿਲੋ, ਜੇ.)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਵੈਧ ਸਨ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਾਤਾ ਬੁੱਕਾਂ ਦੇ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਅਤੇ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 132 (1) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਵਾਰੰਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ, ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਚ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਵਾਰੰਟ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਜਾਂ ਅਕਾਊਂਟ-ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਅਤੇ ਅਕਾਊਂਟ-ਬੁੱਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਵਿਧੀ, ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(30) ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 1,61,411, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਕੱਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਰਕਮ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। , ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 411, 413 ਅਤੇ 414 ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਐਕਟ, 1947 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4, 5 ਅਤੇ 6 ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਸੇਧ ਐਕਟ, 1957 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਸ ਅਤੇ ਅਕਾਊਂਟ ਬੁੱਕ ਕੇਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੇਸ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਜੇਕਰ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਰਕਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਰਕਮ ਚੋਰੀ ਹੋਈ ਸੰਪੱਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰੈਕੋਟ ਨਾਲ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ

ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਅਤੇ ਅਕਾਊਂਟ-ਬੁੱਕਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਖੁਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਕਿ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਅਤੇ ਖਾਤਾ-ਬੁੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚੋਂ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਕੇਸ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ।

(31) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ. 1,61,411 ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹੀ-ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਰਕਮ ਅਤੇ ਬਹੀ-ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਮਦਨ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ- ਐਸ.ਐਚ.ਓ ਥਾਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਨੂੰ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(32) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਧੋਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸਖ਼ਤੀ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ।'

ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.—(33) ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਅਤੇ ਲੇਖਾ-ਬੁੱਕ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ _

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ